

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונב

יש חדש

הכינוס הארצי במוצ"ש

במוצאי השבת הזאת, פרשת וירא, ח"י במרחשוון, יהיה אי"ה בכפר חב"ד הכינוס הארצי ה-53 של חסידי חב"ד. הכינוס יהיה באולם בית הכנסת 'בית מנחם', בשעה 8:30 בערב, והוא יעמוד בסיומן שנת המאתיים להסתלקות רבנו הזקן בעל התניא והשלחן ערוך. הכינוס מתווה את קווי הפעולה של חסידי חב"ד בשנה זו, והוא גם משמש מעמד קבלת פנים לחוזרים מהשהייה בחודש החגים בחצר הרבי. מקהלת חסידי חב"ד, עם ר' נמואל הרוש, תנעים את המעמד.

יום הולדת הרש"ב

ביום שני הקרוב, כ' במרחשוון, יחול יום הולדתו (בשנת תרכ"א) של הרבי הרש"ב (רבי שלום דובער) מליובאוויטש, נשיאה החמישי של חסידות חב"ד ומייסד ישיבת תומכי תמימים. בקהילות חב"ד ברחבי הארץ יהיו התוועדות חסידיות לרגל היום המיוחד. רבים יבואו ביום הזה לתפילות וללימוד בישיבות תומכי תמימים, להתחבר מחדש להוויית הישיבה, שמעניקה את החינוך החסידי המיוחד, על-פי היסודות שהניח מייסדה.

שלום עליכם

האחים ולדמן מגישים את התקליט שלום עליכם - שנים עשר שירי שבת שספגו האחים בבית הוריהם. טל' 077-3220338.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
5:33	6:06	6:20	5:41
6:32	7:06	7:13	6:36

כניסת השבת
צאת השבת

294 בת"חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הכוח לא לוותר, לא להיכנע

העם היהודי מצא תמיד פתרונות מקוריים ויצירתיים כדי לשרוד, אבל ברגע האמת ידע למסור את הנפש

עקדת יצחק. פסיפס בבית הכנסת העתיק בבית אלפא (צילום: Wikimedia Commons)

הסובב אותנו. אין קל מלהיסחף בזרם הכללי עולמי ולהיות כמו כולם. כדי לשמור על ייחודנו ולדבוק בעקרונותינו יש צורך במסירות נפש - באמונה בלתי מתפשרת ובדבקות שאינה נכנעת לעולם.

ברגע שמתחילים להתכופף ולהיכנע ללחצים ולפיתויים, הקריסה הכללית היא רק שאלה של זמן. סכר יכול לעמוד מול לחץ אדיר של מים כל עוד הוא שלם ובלתי פרוץ. ברגע שנוצרת בו הפרצה הקטנה ביותר, הוא עתיד להיסחף כולו בזרמי המים.

חומה בלתי מעורערת

מסירות הנפש היא הסכר שמגן על עם ישראל מפני הלחץ החיצוני האדיר. כן, מסירות נפש אינה רציונלית ואינה הגיונית. השכל אומר שצריך לוותר פה ושם, להציל מה שאפשר להציל, להתחשב בלחצים, להיות 'מציאותי'. זה כוחה של מסירות הנפש היהודית, שהיא הודפת את כל השיקולים ה'פרגמטיים' ומציבה חומה איתנה ובלתי מעורערת.

ודאי שיש לשקול שיקולים מציאותיים, אבל רק בפרטים ובדרכי הפעולה. העקרונות והאמונה הבסיסית אסור שיישחקו ושייכנעו ללחצים. העם היהודי מצא תמיד פתרונות מקוריים ויצירתיים כדי לשרוד, אבל ברגע האמת ידע למסור את הנפש. כי יש דברים שהם מעבר ל'יצירתיות'. הם תמצית קיומנו.

קריאה בתורה מדי שנה בשנה על אבות האומה מע' מיקה בליבנו את החיבור עם האבות, חיבור המדלג על שלושת אלפים ושבע מאות שנה. אנחנו העם היחיד בעולם היודע מאין בא והשומר אלפי שנים על זהותו ועל ייחודו.

המפתח לסוד קיומו של העם היהודי נעוץ בסיפור שאנו קוראים בפרשת השבוע - הניסיון שניסה הקב"ה את

אברהם אבינו בעקדת יצחק. כאן נוצר בתודעת האומה היהודית עקרון מסירות הנפש: מוכנים להקריב למען האמונה, אין מחפשים 'פתרונות יצירתיים' ואין מנסים להתפשר עם הקשיים. דבקים באמת והולכים איתה עד הסוף.

קל להיסחף בזרם

כוח מסירות הנפש הוא שעמד לעם ישראל לאורך תלאות הגלות. אין ספור פעמים במהלך ההיסטוריה היהודית עמדנו מול כוחות שלכאורה לא היה לנו סיכוי לעמוד נגדם. משעבוד מצרים, גזרות אנטיוכוס, רדיפות הרומאים וזוועות האינקוויזיציה, הגירושים והפוגרומים בימי הביניים, ועד הדורסנות של השלטון הקומוניסטי ואימי השואה. העם היהודי שרד אך ורק משום שהיה מוכן למסור את נפשו למען המשך קיומה של היהדות.

כמעט בכל פרק בהיסטוריה היהודית היו מי שנטו להתפשר ולהרכין ראש. בימינו קוראים לזה 'פרגמטיות'. הם תמיד הסבירו שאי אפשר ללכת עם הראש בקיר ושחייבים להתאים את האידאליים הגדולים למציאות. לא נורא אם מוותרים פה ושם. הם לא הבינו שבכניעה הזאת מוותרים על נשמת החיים של האומה - על מסירות הנפש.

העם היהודי אינו יכול להתקיים בלי מסירות הנפש. אנחנו עם קטן, הנושא על גבו מורשת עתיקה וגדולה, שלעולם תתנגש עם העולם

לא על השכל לבדו

על הצורך לעבוד את ה' מתוך הכרה שכלית, טעם ותענוג, ולא באופן של 'מצוות אנשים מלומדה'. אך מזמן לזמן היו צריכים להוסיף לניסוך היין גם ניסוך של מים.

קבלת עול

מים אין בהם טעם, והם מסמלים עבודת ה' מתוך קבלת עול. עם כל חשיבותם של היין ושל קיום מצוות מתוך הכרה ותענוג, איאפשר שזה יהיה יסוד העבודה. הבסיס לעבודת ה' הוא ה'מים' – קבלת עול וקיום המצוות מפני שהן רצונו של הקב"ה.

יתרה מזו, ניסוך המים נעשה עם ניסוך היין. הדבר מלמדנו שגם היין צריך להיות משולב עם 'מים'. גם הכרה שכלית ותענוג בקיום המצוות אינם צריכים לבוא מהשכל והרגש של האדם בלבד, אלא מפני שהקב"ה רוצה כי יהודי יקיים את המצוות מתוך הכרה ועונג פנימי. דווקא על-ידי כך באים לשמחה האמתית, ועל-ידי זה נעשית שמחה למעלה – "ישמח ה' במעשיו".

(תורת מנחם כרך לה, עמ' 182)

ראו זאת במוחש בדור האחרון, במדינות שבהן לא הייתה יראת אלוקים. אמנם בנייהאדם שחיו במדינות האלה דגלו במוסר ובערכים, אבל מכיוון שהמוסר הזה היה מבוסס על השכל האנושי בלבד, הרי כשהתעוררה בהם תאוה למשול על העולם כולו, נעשתה התנהגותם מנוגדת בתכלית לצדק וליושר והפך השכל האנושי לגמרי, עד שנעשה אצלם 'והרגוני', הריגת שישה מיליון יהודים הי"ד, לדבר פשוט.

מים ויין

אין צורך דווקא בדוגמה קיצונית זו, אלא אפשר להיווכח שהשכל אינו מגן על האדם מפני 'הריגה' בדקות, כמו הלבנת פנים (שנחשבת כשפיכות דמים). לפעמים דווקא השכל מוצא סיבות ונימוקים לפגיעה בזולת ולהלבנת פניו ברבים. לכן איאפשר להישען על השכל, אלא הבסיס היחיד להתנהגות מוסרית נכונה היא צו אלוקי שאינו ניתן לערעור על-ידי השכל.

כדי להדגיש עניין זה ניתנה מצוות ניסוך היין במקדש. כל ימות השנה היו מקיימים במקדש את מצוות ניסוך היין. ביין יש טעם, והוא רומז

כאשר אבימלך השיב את שרה לאברהם טען כלפיו שלא היה צריך לומר ששרה היא אחותו, ושאל: "מה ראית כי עשית את הדבר הזה?". השיב לו אברהם: "כי אמרתי, רק אין יראת אלוקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי". אברהם חשש שהואיל ואנשי המקום אינם יראי אלוקים, הם עלולים להרגו כדי שיוכלו לקחת את שרה.

לכאורה גם השכל הישר מבין שרצח הוא דבר פסול. יש מצוות רבות, כמו כיבוד הורים, צדקה ועוד, שההיגיון מחייב את קיומן. למה אברהם קובע שאם אין יראת אלוקים במקום עלולים בנייהאדם להידרדר למעשים שפלים כמו רצח?

השכל המעוות

אברהם מלמד אותנו שגם מצוות מוסריות, שההיגיון האנושי מחייב את קיומן, אין שום ודאות שיקוימו אם הן נשענות על שכלו של האדם בלבד. אם חלילה "אין יראת אלוקים במקום הזה" – עלול דווקא השכל לפתח שיטה שתצדיק את הדברים המתועבים והמושחתים ביותר.

אמרת השבוע

היכן לוט?

בלילה חורפי נקלעו רבי דביבעריש, רבה של אלסק (אולסקו, כיום באוקראינה), ושני משמשיו לעיר אחת, וחפשו מקום ללון. במשך שעות דפקו על דלתות הבתים, אך איש לא הסכים להכניסם הביתה.

כשראה כך, ניגש רבי דביבעריש אל אחד הבתים ודפק בחלון, כשהוא קורא בקול: "ר' לוט! ר' לוט!". בעל הבית הציץ מהחלון בבהלה ושאל: "את מי אתם מחפשים?". השיב הרב: "את ר' לוט". הגיב בעל הבית: "אין כאן אדם בשם כזה".

"לא ייתכן", השיב הרב. "הכול יודעים שבסדום גר מכניס אורחים אחד ושמו לוט. אולי תראה לנו היכן הוא גר, כדי שיתן לנו מקום ללון..."

פתגם חסידי

"גדולה הנכנסת אורחים מקבלת פני השכינה. אם לא תפתח מיד את הדלת לאורח בלילה קר, הוא עלול לקפוא מקור, ואילו השכינה היא אש לוהטת ותוכל להמתין מעט" (רבי נחום מצ'רנוביל)

סדום | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

הרשעים זועקים

"זעקת סדום ועמורה כי רבה" (בראשית יח, כ). אם אנשי סדום, הרגילים במעשי רשע, זועקים אף הם "כי רבה" – שאכן רע וזר שם, סימן שהמעשים הרעים כבר פרצו שם את כל הגדרות (חמש ידות)

הצדקת הרשע

עיקר שפלותם וכיעורם של אנשי סדום, יותר מעצם התנהגותם המרושעת, הוא בניסיון שעשו להציג את רשעותם כדרך של צדק ויושר. על אף היותם אנשים רעים וחטאים, ראו את עצמם שלמים ומהוגנים לחלוטין.

(עקדת יצחק)

סוף המעשים

"ארדה נא ואראה" (בראשית יח, כא). מפרש רש"י: "ארדה נא לסוף מעשיהם". אמנם אנשי סדום חטאו במעשיהם הרעים, אך הקב"ה הסתכל בסוף מעשיהם, אם יתחרטו ויחזרו בתשובה או יעמדו ברשעתם.

(ספר המאמרים תש"ג)

צדיקים בסתר

"אולי יש חמישים צדיקים בתוך העיר" (בראשית יח, כד). אילו לא הייתה זו סדום, לא ייתכן שהיו בעיר חמישים צדיקים ואברהם לא ידע על קיומם. אולם בסדום, אפילו אם היו בה צדיקים,

הם נאלצו להסתתר מפני הרדיפות שרדפו אותם.

(שלשלת אברהם)

צדיקים יחסיים

אפילו אם הם כשהם לעצמם אינם צדיקים, אך "בתוך העיר", לעומת רשעת אנשי סדום, הם צדיקים – גם אז יש להגן על העיר בזכותם.

(שפת אמת)

הטוב מחפש טוב

כשם שאיש רע, מצד עצם טבע הרע שבו, מוצא בכל דבר וככל אדם רק רע, כך גם להפך – אברהם אבינו, מצד גודל נדיבותו, בהיותו איש הטוב והחסד בעצם, מצא גם באנשי סדום היבטים שבזכותם אפשר לבקש רחמים עליהם.

(ספר המאמרים קונטרסים)

תמיד מתפלל

"ויפנו משם האנשים וילכו סדומה, ואברהם עודנו עומד לפני ה'". תמיד עדיין עומד אברהם אבינו לפני ה' להתפלל ולהמליץ טוב עלינו.

(רבי צבי מרימנוב)

עולם או דין

"השופט כל הארץ לא יעשה משפט" (בראשית יח, כד). אמר אברהם להקב"ה: אם עולם אתה מבקש, אין דין; ואם דין אתה מבקש, אין עולם. מדוע אתה תופש את החבל בשני ראשים.

(בראשית רבה)

למעלה מהמשוער

השוטרים לא סיפקו הסברים. הם חיפשו את הבת, נערה צעירה, והורו לה להתלוות אליהם. לא הועילו זעקות השבר של בני הבית. השוטרים לקחו את הבת ונעלמו.

ביתה של הנערה שכן בקצה העיר ויטבסק, אביה היה יהודי פשוט, נפח במקצועו. הוא נהג להשכים קום באשמורת הבוקר, ולהשתתף בחברת אומרי התהילים. בין מנחה לערבית האזין לשיעור בעין יעקב. מבוקר עד ערב עמד בנפחייה, וממנה פרנס בדוחק את משפחתו הגדולה.

הלם נפל על המשפחה. הורי הנערה ניסו לברר בתחנת המשטרה המקומית את פשר העניין, אך לא העלו דבר. רק לאחר חקירה מאומצת, שאליה התגייסו עסקני העיר, נפתרה החידה.

התברר כי כמה גויים טענו ששמעו מפי הנערה, בהיותם בנפחייה, כי היא הייתה מוכנה להמיר את דתה ולהתנצר. זה היה בלתי מתקבל על הדעת, שכן הבת הייתה נערה יראת שמים. אולי הגויים לא הבינו משפט סתמי שאמרה, או אולי החליטו להמציא דבר שלא היה ולא נברא.

הללו הלכו לעיירה סלובדה, יישוב נוצרי סמוך, וסיפרו לכומר כי בתו של הנפח רוצה להתנצר וכי משפחתה מונעת זאת ממנה. מכיוון שהנערה כבר בת שמונה־עשרה, אין היא נתונה למרות הוריה, וראוי לאפשר לה לממש את רצונה, אמרו. הכומר הפעיל את קשריו במטה המשטרה, וזו באה ולקחה את הנערה.

עכשיו התמקדו המאמצים בניסיון לברר היכן הנערה. נודע כי היא נמצאת בביתו של הכומר בסלובדה, ואינה פוסקת מלהתחנך שיאפשרו לה לחזור אל ביתה. הכומר מנסה לפתות אותה, אך היא עומדת על דעתה.

הידיעה עודדה מעט את ההורים, אך אז הגיעה ידיעה מדאיגה: מאחר שהכומר נואש מלשכנע את הנערה, הוחלט להעבירה בחצות הלילה למקום לאידוע בעיר אורשה. יש רק דרך אחת להציל את הנערה – לשלם למי שצריך חמשימאות רובל!

הנפח מכר מיד את כל חפצי הערך שבביתו וגייס מאתיים וחמישה־עשר רובל. הוא פנה אל שכניו וביקש את עזרתם. הללו נרתמו מיד, התרוצצו להשיג את שארית הכסף, ובסופו של יום היה בידם עוד סכום דומה, שנתקבל מנדבת ליבם של יהודים.

הלילה ירד ועדיין חסרו שבעים רובל. הסיפור הגיע אל יושבי בית־המדרש החב"די בעיר. עד מהרה נאספו עוד כעשרים וחמישה רובל. ואז קם החסיד חיים־משה והתחייב לשלם עוד ארבעים וחמישה רובל מדמי התיווך שירוויח בשבועות הבאים. חיים־משה אלכסנדר היה דמות

מוכרת בוויטבסק. יהודי פשוט היה. בביתו שרו עוני ודלות. חובותיו רבו למעלה ראש. אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף יצחק) מליובאוויטש העיד כי בילדותו נזדמן לו לבקר בביתו של חיים־משה. הוא התגורר בדירה עלובה שדמתה לחורבה. העוני המזעזע ניבט מכל פינה.

עם זה היה בעל חסד גדול והרבה לעשות צדקה. אף שבכיסו לא הייתה פרוטה, הקדיש חלק גדול מזמנו בדאגה לחולים ולעניים, ולתיווך בין בעלי יכולת לנזקקים, שבזכותו זכו לתמיכה ולעזרה.

הכול נדהמו מהסכום הגדול שהתחייב חיים־משה לשלם בעבור שחרור הנערה, אך בזכותו הושלם גיוס הכסף. למחרת נודעה לכול הבשורה המשמחת – בת הנפח יצאה לחופשי.

זמן קצר לאחר מכן בא אל הרבי הרש"ב (רבי שלום־דובער) מליובאוויטש סוחר נכבד מהעיירה סמולנסק, הסוחר נזקק לעצה דחופה בעניין יערותיו שהיו ממושכנים בבנק. הרבי הביט בו ואמר: "עצתי שתפנה אל ההנהלה הראשית של הבנק, בפטרבורג, אולם כדאי שתיקח עמך את חיים־משה מוויטבסק, שידבר עם מנהל הבנק בעבורך".

הסוחר לא התמהמה. הוא נסע מיד לוויטבסק ומסר לחיים־משה את דברי הרבי. החסיד נענה בשמחה והשניים יצאו לפטרבורג.

מנהל הבנק הוקסם מאישיותו של חיים־משה. ברוחב־לב נענה להצעה שהציע. הסוחר לא האמין למשמע אוזניו. על הסכם כזה לא חלם. הוא העניק לחיים־משה דמי תיווך של אלפיים וחמשימאות רובל!

אך בכך לא נסתיים הסיפור. מנהל הבנק זימן אליו את חיים־משה והציע לו – לא פחות – להיות מזכירו וסגנו. הוא הבטיח לו משכורת גבוהה והבטחה כי הנהלת הבנק תדאג לו לאישור מגורים בפטרבורג.

בויטבסק קיבל חמשת־אלפים רובל בעבור המעבר לפטרבורג ולקניית הרהיטים הדרושים לו. כך נעשה חיים־משה האביון לסגן נשיא הבנק הנכבד בפטרבורג.

בדירתו היוקרתית בפטרבורג נערכו הרבה אספות צדקה, שבהן היה חיים־משה המתנדב הראשון. בכל פעם ציין כי הוא יודע את טעמם של העוני, הדלות והמחסור. מדי שנה, ביום שבו חתם את החוזה עם הבנק, היה אוסף את ידידיו וקרוביו, ופתח את סיפורו בהכרזה: "הייתי עני...". באותה הזדמנות חילק כספי צדקה רבים בגלוי ובסתר.

את סיפורו מסכם הרי"צ: "מעני לשעבר זה ניתן ללמוד רבות, אך עוד יותר ניתן ללמוד מהיותו עשיר..."

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

אֵל עולם

בזמן הגאולה יוסר מסך ההסתר שמסתיר את האור האלוקי, והאמת האלוקית תהיה גלויה, כפי שנאמר (ישעיה מ"ה): "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר". הדגש כאן הוא על המילים "ונגלה", "וראו". בזמן הזה אנו 'תופסים' את הקב"ה בדרך של אמונה, הבנה וכדומה, אך איננו יכולים לראות במוחש את הכוח האלוקי. בימות המשיח יתגלה אור ה' בעולם עד שהבשר הגשמי יראה כי 'פי ה' דיבר'.

ההתגלות הזאת תתחולל בזמן הגאולה בזכות עבודת עמי־ישראל במרוצת הדורות. זו כל תכלית עבודת התורה והמצוות – להחזיר את הקדושה אל תוך המציאות הגשמית של העולם ולעשות את העולם כלי להתגלות האלוקית. בכל מצווה שיהודי מקיים ובכל דבר תורה שהוא לומד כאן בעולם הזה, הוא מכשיר את העולם להתגלות האלוקית הגדולה בזמן הגאולה.

אברהם התחיל

העבודה הזאת החלה להיעשות עלידי היהודי הראשון, אברהם אבינו. הוא התחיל להפיץ את שם הבורא ולהחזיר בעולם את האמת האלוקית. רש"י (בפירושו על הפסוק חיי־שרה כ"ד), מסביר שאברהם אמר על הקב"ה "אלוקי השמים", מפני ש"כשלקחני מביט אבי היה אלוקי השמים ולא אלוקי הארץ, שלא היו באי עולם מכירים בו ושמו לא היה רגיל בארץ", ואחר־כך "הרגלתינו בפי הבריות", והקב"ה נעשה "אלוקי השמים ואלוקי הארץ".

פעולתו של אברהם מתוארת בתורה (וירא כ"א,ג): "ויקרא שם בשם ה' אֵל עולם". מסבירים חז"ל (סוטה י"א), "אל תקרי ויקרא אלא ויקרא, מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה בפה כל עובר וש"ב". כלומר, אברהם לא הסתפק בקריאה שהוא קרא בשמו של הקב"ה, אלא "הקריא... בפה כל עובר וש"ב" – הוא פעל שגם העוברים והשבים יקראו בשם ה'.

תורת החסידות (לקוטי תורה דברים מב"ד, מג"ג, המשך תער"ב כ"ך א פרק קל"ג, ועוד) מסבירה את הדיקו "אֵל עולם". לא נאמר "אֵל העולם" אלא "אֵל עולם". אם אומרים "אֵל העולם", המשמעות היא שהקב"ה והעולם הם שני דברים, אלא שהקב"ה הוא בעל־הבית של העולם; אולם כשאומרים "אֵל עולם" – המשמעות היא שאין כאן שני דברים אלא שהאלוקות והעולם הם דבר אחד כביכול.

וזו האמת שיש לגלות בתוך מציאות העולם – שאין לבריא שום מציאות משל עצמה. כל מהותה והווייתה הוא הכוח האלוקי. התחושה שהעולם הוא מציאות עצמאית נובעת מההסתר שמסתיר כיום את האמת האלוקית, אבל כשתתגלה האמת יתברר שאין לבריא שום מציאות משל עצמה ושכל מהותה הוא הקב"ה.

השליחות המוטלת עלינו

על כך אומר הרבי מליובאוויטש (לקוטי שיחות כרך כ"ט עמ' 364): "זוהי השליחות המוטלת על כל יהודי, להפיץ אלוקות בעולם, עד אשר יביא לגילוי של העתיד לבוא, הגילוי של 'ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו'..."

"וכפירוש הידוע על הפסוק 'מה' מצעדי גבר כוננו' – 'כאשר יהודי מגיע למקום, זה בעבור כוונה, לעשות מצוה וכו', יהודי הוא שליח מלמעלה, שליח היכן שנמצא הוא כוח המשלח'. וכתורת הבעש"ט על הפסוק 'והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם', 'כשיהודי הולך למקום, אין זה שהוא הולך, אלא מוליכים אותו, ההשגחה העליונה, והשליחות היא 'לשכן שמו שם' – לפרסם אלוקות בעולם..."

"כאשר מבצעים עניין זה בפועל ומבצעים את השליחות, מביא הדבר לביאת המשיח בפשטות, מכיוון שבביאת המשיח יקום 'אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם הוי' לעבדו שכם אחד', 'והייתה לה' המלוכה', זאת אומרת שיהיה בגלוי העניין של 'מלוא כל הארץ כבודו' בין כל באי עולם".

איך אומרים סופר בהונגרית

האחרונות. אל תדאג, אני המשקיע'. כל העותקים נמכרו".

שלושים ספרי יהדות בהונגרית פרסם קראוס, ובהם: סידור (עם הסברים), מחזור לחגים, הגדה לפסח (אלה בשיתוף עם חב"ד), סיפור חייהם של תנאים ואמוראים, ספר התניא, שאלות אקטואליות, תרי"ג מצוות, שופטים ונביאים ועוד. לפני שבועיים חגג את הוצאת הספר העשרים ושניים בסדרת 'מן המעיין הנצחי', באירוע מיוחד בבודפשט, בהשתתפות שלוחי חב"ד, רבנים מקומיים וקהל יהודי רב.

עידוד מהרבי

"רוב יהודי הונגריה רחוקים מענייני יהדות, ורק האנטישמים מזכירים להם את יהדותם", הוא אומר בצער. "מטרת הספרים לקרב אותם ליהדות. לי עצמי ידוע על עשרות משפחות שעלו לארץ בעקבות קריאת הספרים, ורובם שומרות כיום על מצוות בסיסיות. סיפרה לי סטודנטית כי ביטלה חתונה עם גוי, כשלמדה באוניברסיטת מוסקווא, לאחר שקראה את ספרי על פרשת השבוע".

כאשר מסר לרבי מליובאוויטש את הספר השלישי בסדרת 'מן המעיין', הגיב הרבי: "אינני יודע הונגרית, אבל אני יודע את חשיבותם של הספרים האלה לציבור גדול של יהודים שאינם יודעים שפה אחרת".

ר' נפתלי קראוס סיים יום עבודה במערכת 'מעריב' בתל-אביב, העיתון שבו שימש עורך ובעל טור במשך ארבעים שנה. הוא נכנס לסדר משהו בבנק הסמוך. "הפקיד סיים לחתום על הטופס", מספר קראוס. "ראיתי שהחתימה הייתה 'קובטש' - שם הונגרי מובהק. הפקיד שאל אותי: 'אתה נפתלי קראוס?'. השבתי בחיוב. האיש הביט בי ואמר בקול נרגש: 'בזכות הספרים שלך אני, רעייתי ושני ילדיי, חוזרו ליהדות, עלינו לארץ, הילדים שלי לומדים בבית-ספר דתי בבתים ואנו מנהלים אורח-חיים מסורתי'".

שישים וחמש שנים חלפו מאז עלה קראוס (81), אבל ליבו נשאר עם יהודי הונגריה, שבה מתגוררים כיום יותר ממאה אלף יהודים, רובם בבודפשט הבריאה. "אין לצערנו יותר מכמה מאות יהודים שמקפידים על שמירת מצוות", מעריך קראוס, "אבל רבים מתקרבים ליהדות בעזרת כעשרה שלוחי חב"ד הפועלים במדינה".

ספר יהודי ראשון

מיד אחרי נפילת הקומוניזם בהונגריה החל קראוס לכתוב ספרות יהודית בהונגרית ולהפיץ אותה בקרב יהודי המדינה. "הספר הראשון שלי יצא לאור בשנת 1990 והודפס בעשרת אלפים עותקים", הוא מספר. "אמרת לי 'למו"ל ההונגרי שלדעתך זו כמות גדולה מדי. הוא השיב: 'אתה הראשון שמוציא פה ספר יהודי בחמישים השנים

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

מעשר כספים

שאלה: איזה חלק מההכנסה צריך לתת לצדקה?

תשובה: מצוות עשה על כל אדם מישראל לתת צדקה כפי השגת ידו, וכפי מה שראוי לעני, והמעלים עיניו מן הצדקה עובר באיסור לא-תעשה. שיעור מצוות נתינת צדקה מנכסיו: עד חומש (20%) - "מצווה מן המובהרת", עשירית - "זו מידה בינונית", פחות מזה - נכנס בגדר קמצנות. הרבי מליובאוויטש המליץ לתת "יותר ממעשר, וקרוב לחומש".

יש אומרים שמעשר כספים הוא מן התורה, ויש אומרים שאינו אלא מדרבנן, אבל חיוב גמור הוא, ולכן כל מה שנוהג במעשר עני - נוהג במעשר כספים (הרבי הוכיח שכן דעת בעל התניא בשולחן ערוך שלו), ויש אומרים שאינו אלא מנהג של מצווה. לכל הדעות, מי שכבר נהג להפריש מעשר, נעשה אצלו הדבר כנדר. לכן מן הראוי שבפעם הראשונה

האירוע בהונגריה לפני שבועיים. במרכז (יושב): ר' נפתלי קראוס. נושא דברים: שליח חב"ד בהונגריה

הקב"ה משלם

העיתונים הגדולים בהונגריה סיקרו בהרחבה את ספריו. באחד הראיונות סיפר קראוס כי כשעבר במונית ליד אחד מגשרי הדנובה "תקף אותי פחד נורא. חזרתי לגיל שתיים-עשרה. הייתי אז בגטו, ולא אשכח איך ירו במאות יהודים אל תוך הנהר".

בשבועון רבת-פוצה נשאל קראוס מי משלם לו על הוצאת הספרים. "הקב"ה משלם לי", השיב. כותרת הכתבה הייתה: "הישראלי שמן השמים משלמים לו על הספרים..."

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

אמנם גם במצב כזה רצוי לחשב ולרשום לעצמו כמה מעשר עליו לתת, ולתת בפועל חלק מזה, ובטוח הוא שה' יראה בעונו ובמאמציו, ויוציאו במהרה מן המיצר אל המרחב.

מקורות: שו"ע יו"ד סי' רמז ס"א, רנא ס"ג ובהג"ה ונו"כ. שו"ע אדמו"ר הזקן הל' ת"ת פ"א ה"ז. צדקה ומשפט פ"ה ס"ב, וש"נ. 'תורת מנחם - התועדויות' כרך לד עמ' 272. אג"ק יז, רטב. כז, צא. שערי צדקה סי' כהיכח. פג"פ.

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1718 6041020

